

Az ítéltábla a Hidas és Szücs Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve felperesnek dr. Rása Mirtill jogtanácsos** által képviselt **I.rendű alperes neve I.r. és II.rendű alperes neve II.r. alperes** ellen **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránt indított perében a Tatabányi Törvényszék 2020. január 9. napján kelt 3.P.20.032/2019/21. számú közbenső ítéletével szemben az I.r. alperes által 22. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

K ö z b e n s ő í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.400,- (huszonötezer-négyszáz) Ft másodfokú perköltséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint a felperes, mint adós és az I. r. alperes, mint hitelező 2005. november 9. napján „deviza alapú, változó kamatozású” kölcsönszerződés elnevezésű okiratot írtak alá a felperes által megvásárolni kívánt Hyundai Getz 2002. évjáratú személygépkocsi 1.997.000,- Ft összegű vételárának finanszírozása tárgyában.

A kölcsönnyújtás feltételei címszó alatt a szerződés tartalmazza azt, hogy a futamidő 100 hónap, a kölcsön összege 1.997.000,- Ft, és a kölcsönszerződés változó kamatozású.

A havi törlesztőrészletek összegét 27.472,- Ft-ban tüntette fel a szerződés.

A teljes éves induló hiteldíj mutató 8,350%, az éves induló ügyleti kamat 8,05%.

A szerződés szövegezése szerint az Általános Szerződési Feltételekben (a továbbiakban: ÁSZF) szabályozott törlesztőrészlet-változás az alábbi két tényező szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának függvénye: „svájci frank (L)IBOR és svájci frank árfolyam”.

A megállapodás utolsó mondata szerint a kölcsönszerződés egyedi része kizárólag az számú általános szerződési feltételekkel, illetve annak esetleges módosításával együtt érvényes, amelynek vételi jogos, és az adásvételi szerződéssel együtt történő átvételét és megértését az adós a szerződés aláírásával is igazolja.

Az számú Általános Szerződési Feltételek elnevezésű okirat szerint az általános szerződési feltételek elválaszthatatlan részét képezik a kölcsönszerződés egyedi részének azzal, hogy ha valamilyen kérdést az általános és az egyedi rész eltérően szabályoz, úgy az egyedi rész rendelkezése az irányadó.

Az ÁSZF 7. pontja úgy rendelkezik, hogy a felek megállapodnak abban, hogy a szerződés törlesztőrészei változnak. Az ÁSZF szövegezése szerint a törlesztőrészek változása - amennyiben a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben másként nem állapodtak meg - az alábbi két tényező, jelen szerződésben meghatározott időpontokban (mérési időpontok) és mértékben történő változásának függvényébe:

- EURIBOR (három hónapos EURO-hitel-kamat Brüsszelben) amennyiben a mérési pontban az EURIBOR változásának mértéke az 1 százalékpontot meghaladja, a szerződés megkötését megelőző napon érvényes EURIBOR-hoz képest,

- EURO árfolyam, amennyiben a kölcsönszerződés napját megelőző munkanapon érvényes EURO OTP Bank Rt. forint vételi árfolyama eltér a mérési időpont napját megelőző munkanapon érvényes EURO OTP Bank Rt. forint eladási árfolyamától.

A hivatkozott ÁSZF-beli pont folytatólagos rendelkezése szerint amennyiben a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben a vonatkozó üres rész kitöltésével akként állapodnak meg, hogy a törlesztőrészlet-változás nem a jelen pontban meghatározott, hanem attól eltérő két tényező függvénye, úgy az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott tényezők változása az irányadó, a változó törlesztőrészek vonatkozásában, az előtörlesztés vagy részbeni előtörlesztés tekintetében is.

Az ÁSZF szerint a törlesztőrészlet változás mérése havonta történik, annak mértékét a bank az alábbi képlet szerint számítja:

törlesztőrészlet változás összege = mérési időpontban esedékes havi törlesztőrészletre eső kamatkülönbözet (I.) + a mérési időpontban fennálló, még nem esedékes teljes hátralévő tőketartozásra eső kamatkülönbözet (II.), azaz

Törlesztőrészlet-változás összege = (I.) + (II.)

(I.) = $[\text{EURO (2)}/\text{EURO(1)}-1] \times R + [\text{EURIBOR (2)}/\text{EURIBOR(1)}-1] \times K \times 0,3$

(II.) = $[\text{EURO(2)}/\text{EURO(1)}-1] \times T$

EURO (1): az EURO OTP Bank Rt. forintvételi árfolyama a kölcsönszerződés megkötésének napját megelőző munkanapon

EURO (2): az EURO OTP Bank Rt. forinteladási árfolyama a mérési időpont napját megelőző munkanapon

EURIBOR (1): a 3 hónapos EURO-hitel kamatláb Brüsszelben a kölcsönszerződés megkötésének napján megelőző munkanapon

EURIBOR (2): a 3 hónapos EURO-hitel kamatlába Brüsszelben a mérési időpontot megelőző esedékesség előtti munkanapon

R: a mérési időpontban esedékes havi törlesztőrészlet összege

K: a mérési időpont napján esedékes havi törlesztőrészlet fizetési ütemezésben foglalt induló kamattartalmának összege

T: a mérési időpontban fennálló teljes, még esedékessé nem vált hátralévő tőketartozás összege

A kölcsönszerződés aláírásának napján a felperes külön - „megállapodás” elnevezésű - okiratban úgy nyilatkozott, hogy megismerte az I. r. alperes gépjármű vásárlás finanszírozására vonatkozó, a finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételét.

A kölcsönszerződés biztosítékeként az I. r. alperes, mint jogosult és a II. r. alperes, mint készfizető kezes között kezesi szerződés jött létre.

2009. december 1. napján a felperes, mint zálogkötelezett és az alperes, mint zálogjogosult között jelzálogszerződés jött létre a kölcsönszerződésből eredő, a zálogkötelezettet terhelő fizetési kötelezettség biztosítására, mellyel ingó jelzálogjogot alapítottak első zálogjogi ranghelyen 1.392.109,- Ft és annak járulékai erejéig a kölcsönszerződésben meghatározott gépjárműre.

2009. december 1. napján a felek szerződésmódosítás elnevezésű okiratot írtak alá. Megállapodtak abban, hogy amennyiben az adós és a kezes a szerződésmódosítást, továbbá az adós a szerződésmódosítást és a jelzálogszerződést 2009. december 11-ig aláírja, és az alperes hitelező annak elfogadását visszaigazolja, valamint az adós a szerződésmódosítást követően fennálló fizetési kötelezettségéből az esedékes törlesztőrészletet átutalja, úgy a szerződés alapján fennálló tőketartozás módosul fix törlesztőrészletű, deviza alapú, változó futamidejű konstrukciójú szerződéssé való átalakulás mellett.

A 2015. április 14. napján kelt okirattal a felperes részére az alperes megküldte a 2014. évi XL. törvényben előírt elszámolási kötelezettség teljesítéséről, és annak eredményéről szóló adatokat. Az elszámolást a felperes nem vitatta.

* * *

A felperes keresetében kérte elsődlegesen annak megállapítását, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződés a Hpt. 213. § b.), c.) és d) pontjai alapján érvénytelen. Másodlagosan kérte annak megállapítását, hogy a szerződés nem jött létre.

Hivatkozott arra is, hogy sem a szerződés egyedi része, sem az ÁSZF nem szól az árfolyamkockázatról, annak a törlesztőrészletekre, valamint a forintban kifejezett tőkeösszegre gyakorolt hatásáról sem.

A 2018. május 11. napján érkezett beadványában keresetét módosítva elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között nem jött létre kölcsönszerződés. Másodlagosan kérte a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását. Kérte azt, hogy a bíróság az érvénytelenség jogkövetkezményeként alkalmazza az ítélethozatalig történő hatályossá nyilvánítást akként, hogy kötelezze az I. r. alperest a felperes javára 1.778.896,- Ft megfizetésére, és ezen összeg 2017. szeptember 5. napjától esedékes késedelmi kamataiban is marasztalja őt.

2018. szeptember 13. napján érkezett (18. számú) beadványában a felperes a kereseti kérelmét megváltoztatta.

Az érvénytelenség általa korábban megjelölt indokait fenntartva hivatkozott arra is, hogy a kölcsönszerződésben megjelölt 8,350%-os THM nem valós, mert abba nem foglalták bele a havi zárlati díjat és a havi árfolyamtartalékot. Ezért a THM szerződésben szereplő összege valótlan, megtévesztő. Megítélése szerint azért sem lehet valós a THM mértéke, mert a számításhoz ismerni kellene a kamat valós mértékét.

A felperes álláspontja szerint a kölcsönszerződés ezen túlmenően nem tünteti fel az ügyleti kamat valós mértékét. Az ügylet változó kamatozása, azonban a változás mértékéről, annak az adós tartozására gyakorolt hatásáról nem kapott a felperes tájékoztatást.

Rámutatott arra, hogy érdemi, és tényleges kockázatfeltárás nem történt, mivel a kölcsönszerződés és az ÁSZF rendelkezései még a nyelvtani érthetőség és absztrakció szintjén sem írják le az árfolyamkockázat hatását, így egyáltalán nem derült ki, hogy számszerűen és tételesen hogyan hat ki az árfolyamváltozás a tartozásra. Kifogásolta, hogy az I. r. alperes semmilyen tájékoztatást nem nyújtott, így nem adott arról sem felvilágosítást, hogy a kockázat véges vagy végtelen-e. Kérte annak megállapítását, hogy az ÁSZF 7., 7/A. pontjai tisztességtelenség miatt érvénytelenek. A törvényszék a 13.P.20.294/2017/19. számú végzésével ezen keresetkiegészítést elutasította. A 3.P.20.032/2019/10-I. számú végzésével az elsőfokú bíróság a 13.P.20.294/2017/19. számú végzését megváltoztatta és a keresetkiegészítés elutasítására vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A 2019. június 11. napján érkezett (7. számú) beadványában a felperes úgy nyilatkozott, hogy a szerződés létre nem jöttére, illetve a Hpt. 213. § (1) bekezdésének d) pontjába ütközés miatti semmisségére vonatkozó kereseti kérelmét nem tartja fenn.

Az I. r. alperes hatásköri és illetékességi kifogást terjesztett elő, a kereset elutasítására irányuló érdemi ellenkérelemben pedig előadta, hogy a szerződés egyedi részében, az ÁSZF 7. pontjában, valamint az „Indítson velünk” elnevezésű tájékoztatóban, mely utóbbi okirat megismerését és elfogadását a felperes az aláírásával elismerte, a kellő tájékoztatást megadta a felperes számára az árfolyamkockázat körében.

Az írásos tájékoztató anyag mind az alperes ügyfélszolgálatán, mind a gépjárműkereskedésekben megtalálható volt, illetőleg az ügyfelek részére átadásra került.

A felek között létrejött, „megállapodás” elnevezésű okirat 1. pontja rögzíti azt a felperesi nyilatkozatot, hogy a felperes megismerte az alperesnek a finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályban lévő valamennyi feltételét.

Az I. r. alperes hivatkozott arra, hogy a szerződések megkötésében közreműködő gépjárműkereskedésekben könnyen hozzáférhető módon közzétételre kerültek az ÁSZF-ek, az üzletszabályzat és az írásos tájékoztató anyagok. A szerződéskötés során eljáró meghatalmazott szóbeli tájékoztatása külön felhívta a felperes figyelmét az ügylettel együtt járó kockázatra.

Hivatkozott az I. r. alperes arra is, hogy a svájci frank alapú szerződéses konstrukció választása egyedileg megtárgyalt szerződési feltételnek minősül, ezért annak tisztességtelensége nem vizsgálható.

Az I. r. alperes rámutatott arra is, hogy a tisztességtelen szerződési feltétel további két eleme, az egyoldalúság és az indokolatlanság hiányzik. Az általa a felperesi igény alapján megszerzett devizaforrást a felperesi forintigény miatt váltotta át forintra, és ebből folyósította forintban a kölcsönt a felperesnek, ő maga pedig mind a mai napig svájci frankban törleszti az akkor felvett devizaforrást, amelyre tekintettel ugyanúgy terheli az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettség, mint a felperest.

Összecszerülésében is vitatta a felperes keresetét.

A II. r. alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

* * *

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott - kijavított - közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes között 2005. november 9. napján létrejött, 2009. december 1. napján módosított kölcsönszerződés - melynek részét képezi az I. r. alperes ... sz. Általános Szerződési Feltételei - érvénytelen.

Határozata indokolásában mindenekelőtt - az I. r. alperes hatásköri kifogása körében - rámutatott, hogy az érdemi ellenkérelem előterjesztése (Pp. 28. § -a) és a felperes 2018. szeptember 13. napján érkezett keresetmódosítása (Pp. 23. § (1) bekezdésének k) pontja) a bíróság hatáskörét megalapozza. Az illetékességi kifogást is alaptalannak ítélve kifejtette, hogy az ÁSZF létrejöttének idején a Pp. 41. § (6) bekezdése még nem volt hatályban, tehát a felek a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességét kiköthették, ugyanakkor a 2/2011. (XII. 12.) PK vélemény 5. a. pontja alapján eljárva a törvényszék az alávetéses kikötés tisztességtelenségét hivatalból észlelte és erről a felperest tájékoztatta, aki a kikötés tisztességtelenségére hivatkozott. Ennélfogva nem volt helye a kereset Fővárosi Törvényszékre való áttételének.

Kifejtette, hogy a felperes már a keresetlevélben előadta, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozóan tájékoztatást nem kapott. A 2018. május 11. napján előterjesztett keresetmódosításban ugyancsak állította, hogy a kölcsönszerződés „CHF alapúsága” tisztességtelen. A 2018. szeptember 13. napján előterjesztett keresetmódosításában kérte a tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelensége megállapítását.

A 2018. szeptember 13. napján előterjesztett keresetváltoztatás nem minősül elkésettnek, mert az az I. r. alperesi érdemi ellenkérelem benyújtását és a felperes részére való kézbesítését követő 30 napon belül érkezett (a korábbi alperesi beadvány érdemi ellenkérelmi nyilatkozatot nem tartalmazott). Mindezek alapján a 3.P.20.032/2019/10. számú határozattal megváltoztatta a bíróság a 13.P.20.294/2017/19. számon hozott - pervezető - végzését.

Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatással kapcsolatosan kiemelte, hogy - jellege és célja folytán - a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése a deviza alapúnak nevezett szerződés-típusokra is alkalmazandó.

Kifejtette, hogy a Ptk. 209. § (4) bekezdésének a szerződés megkötésekor hatályos rendelkezése mellett is - bár a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésnek minősül - a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvre tekintettel, a Kúria 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatában is kifejtettek szerint érdemben vizsgálható az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötés tisztességtelensége, amennyiben a kikötés a szerződéskötéskor nem volt világos és nem volt érthető az adós számára.

6/2013. és 2/2014. sz. Polgári Jogegységi Határozatokra utalva a törvényszék kifejtette, hogy a szerződési feltétel akkor világos és átlátható, ha abból az átlagos fogyasztó számára kétség kívül felismerhető és megérthető, hogy olyan kölcsönszerződést köt, melynek egyes szerződési feltételei azt jelentik, hogy az adós kockázatot; felismerhette, megérthette a kockázatot, vagyis azt, hogy havi törlesztőrészlet-fizetési és teljes kölcsönösszeg-visszafizetési kötelezettsége előre nem látható mértékben emelkedhet, mert a kölcsön futamideje alatt az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változása bekövetkezhet és annak nincs felső határa; s mindezek ismeretében vállalja ezt a kockázatot.

Az Európai Unió Bíróságának C-51/17. sz. döntése szerint az a követelmény, mely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, nem korlátozható azok kizárólag alaki és nyelvtani szempontból való érthetőségére. Az eladónak vagy szolgáltatónak, a jelen esetben a banknak fel kell hívnia a figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a jelen perben vizsgált szerződésben nem történt az I. r. alperes részéről a fentiekben kifejtetteknek megfelelő, olyan tájékoztatás, illetve az árfolyamkockázatot telepítő szerződéses feltételekből nem derül ki világosan és egyértelműen, hogy - a felperesre kedvezőtlen árfolyam-változásnak nincs felső határa;

- az árfolyamváltozás lehetősége valós, az bekövetkezhet a hitel futamideje alatt is;
-s ezért a kockázatvállalás valós és nem elhanyagolható mértékű.

Az ÁSZF 7. pontja és az egyedi szerződés első oldal utolsó bekezdése egészében alkalmatlan arra, hogy az egyébként tárgyyszerűen, világosan és logikusan is megfogalmazható kockázattelepítésről a valódi, érthető, informatív tájékoztatás nyújtsa, melyből arra lenne következtetés levonható, hogy felperes ténylegesen, a kockázat ismeretében is vállalta a szerződéses feltételeket, s kívánt ilyen tartalommal szerződést kötni.

A jogszabályi rendelkezés, s az ÁSZF kapcsán a főszolgáltatás körében megkívánt világosság és érthetőség azt követeli meg, hogy az I. r. alperes járjon elől a tájékoztatással, kifejezetten mutasson rá a kockázatra, nyelvtanilag, alakilag érthető módon, egyértelműen kifejezve, hogy mit jelent az adott kölcsönszerződés egyes feltételeire nézve az, ha a forint árfolyama a svájci frankéhoz képest a folyósításkori árfolyamtól eltér, gyengül.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság az I. r. alperes azon érvelését sem, mely szerint a tájékoztatás megtörténtét az I. r. alperes „Indítson velünk” elnevezésű (3/A/12. sz. alatt csatolt) prospektusa bizonyítja. Az okirat pontos keletkezésének ideje, tehát, hogy az már létezett a felperessel való szerződéskötés idején, a perben kétséget kizáró módon nem igazolódott. A bíróság 3.P.20.032/2019/19-I. sz. végzésében foglaltak ellenére az I. r. alperes nem bizonyította, hogy az okiratot a felperesnek ténylegesen átadta, s ha igen, azt mikor tette. A 3/A/13. sz. alatt csatolt, „megállapodás” elnevezésű okirat azon fordulata, mely szerint a felperes megismerte az I. r. alperes valamennyi feltételét, a feltételek kitétel alatti mögöttes tartalom igazolása nélkül elégtelen.

Azt az I. r. alperes nem is állította, hogy a 3/A/14. sz. alatt és A/15. sz. alatt csatolt okiratokat a felperesnek ténylegesen átadta. Anélkül, hogy a tényleges, konkrét szóbeli tájékoztatás tartalma bizonyított lenne a perben, közömbös, hogy az I. r. alperes általában milyen tartalmú oktatási anyagokat bocsátott az alkalmazott vagy megbízott ügynökei részére.

Az I. r. alperes által csatolt számos eseti döntés kapcsán a törvényszék kifejtette, hogy azok szerint ugyan az ÁSZF-ben megjelölt képletek, a szerződés azon szövegrészei, ahol az eltérő devizanemre vagy az árfolyam-különbözetre nézve van rendelkezés, az olyan tájékoztatás hiánya, mely szerint a kockázatnak van felső határa, együttesen, egymással összevetve vagy akár külön-külön is eredményezik azt, hogy a fogyasztót a kölcsönadó megfelelő tájékoztatással látta el, a jelen ügyben az elsőfokú bíróság azonban ezt nem osztotta.

Kifejtette, hogy azon szerződési feltételeket, melyek a kockázatot eredményezik, nem lehet azonosítani azzal, hogy e szerződési feltételek - megfogalmazástól függetlenül - a fogyasztó számára egyúttal a kockázatot is feltárják.

Utalt arra, hogy a Kúria devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási kérdéseinek vizsgálatára felállított Konzultációs Testülete 2019. április 10. napján tartott ülésének emlékeztetője szerint nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.

A bíróság megítélése szerint ez nem csak egyértelmű tájékoztatásnak, hanem egyértelmű és világos szerződési feltételnek sem minősül.

A Kúria honlapján a hivatkozott emlékeztetőről megjelent sajtóközleményben is feltüntetett „túlzottan magas elvárhatósági mércét” alkalmazná a bíróság akkor, ha az adott, vizsgált konkrét esetben a szóbeli tájékoztatás hiánya mellett a matematikai képletek és megfogalmazások útján alkotott, adósi főszolgáltatás körébe tartozó szerződésbeli rendelkezéseket világos és egyértelmű szerződéses feltételnek minősítené. Ezzel szemben a fogyasztó-bank közötti egyensúlytalan helyzetet a kölcsönadónak kockázatfeltáró tájékoztatás - szerződésbeli vagy külön okiratban való -

használatával, világos, egyértelmű szerződési feltétek megfogalmazásával kellett volna egyensúlyba hoznia.

Mindezeket értékelve megállapította, hogy az adósi főszolgáltatás részeként a szerződésben megjelenő kockázat-vállalás nem volt felmérhető, átlátható és világos. Utalt e körben a bíróság arra is, hogy azon szerződéses főkötelezettség egyértelmű, írásbeli megfogalmazása is hiányzik a szerződésből, hogy ténylegesen milyen szerződéses kötelezettséget és jogosultságot takar a „deviza alapú” megnevezés.

A kikötés tisztességtelenségét érdemben vizsgálva a törvényszék megállapította, hogy a felek szerződéséből egészében hiányoznak azok a korrekciós lehetőségek, melyek - meghatározott feltételek bekövetkezése esetén - az árfolyamváltozás kizárólag adós általi viselésének kötelezettségét arányosabbá tennék, a vállalt kötelezettség tekintetében a szerződés módosítására vagy megszüntetésére lehetőséget adnának. A szerződés egyoldalú és szerződés-módosítással vagy megszüntetéssel nem változtatható kötelezettséget telepít. A hitel futamideje alatt reálisan bekövetkezhető kockázat, melyet e szerződési feltételek indukálnak, a szerződéskötés - I. r. alperes előtt is ismert - motivációjára, a használt gépjármű megvásárlására tekintve is aránytalan.

Alap nélkülinek ítélte az I. r. alperes érvelését arról, hogy neki devizaforrást kellett piaci alapon beszereznie ahhoz, hogy a felperes kölcsönigénylését kielégíthesse, emiatt az árfolyamváltozás hatása őt ugyancsak terhelt. Az adott szerződéses konstrukció ezt a hivatkozást önmagában cáfolja.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azon szerződési feltételeket, melyek szerint a futamidő alatt a kikötött devizanem forinthez viszonyított mindenkor árfolyamának figyelembevételével számított törlesztőrészetet kell az adósnak az árfolyamváltozás kockázatának terhét mindenkor viselve megfizetnie, s ekként kell a kölcsön visszafizetésére vonatkozó kötelezettségét teljesítenie, tisztességtelennek (Ptk. 209. § (1) bekezdés) minősítette.

Az árfolyamkockázatot felperesre telepítő szerződéses rendelkezések tisztességtelenségét, s ekként a szerződés érvénytelenségét ez okból megállapította.

Az elsőfokú bíróság a felperesi kereset jogalapjának fennállásáról közbenső ítélettel határozott, figyelemmel arra, hogy a felek között az összecszerűség kérdésében vita bontakozott ki, s az érvénytelenség jogkövetkezményeinek orvoslása körében további kérdések tisztázása, adott esetben bizonyítási eljárás lefolytatása szükséges.

A közbenső ítélet meghozatala során tekintettel volt arra is, hogy az egyéb - felperes által hivatkozott - semmisségi okok a jelen érvénytelenség nyomán alkalmazható jogkövetkezmények egyikét sem érinthetik.

* * *

Az I.r. alperes fellebbezésében elsődlegesen a közbenső ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Álláspontja szerint a törvényszék jogszabálysértő ítéletet hozott, az árfolyamkockázati tájékoztatás körében nem vette figyelembe az alperes által becsatolt valamennyi bizonyítékot, illetve azokból tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a szerződésben megjelölt kockázatvállalás nem volt felmérhető, átlátható és világos.

Hangsúlyozta, hogy maga a felperes nyújtotta be a svájci frank alapú kölcsönszerződésre vonatkozó hitelkérelmet. A svájci frank alapú szerződéses konstrukció választása egyedileg megtárgyalt szerződési feltételnek minősül.

Az I.r. alperes a fellebbezés szerint a tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, amelyet a szerződés, az ÁSZF 7. pontja, továbbá a gépjármű finanszírozási tájékoztató megfelelő tartalommal és megfelelő formában igazol.

Az egyedi szerződésben rögzítésre került, hogy a hitel deviza alapú és változó kamatozású, továbbá, hogy a törlesztő részletek változása két tényező, a CHF LIBOR és a CHF árfolyam változásának a függvénye.

Az ÁSZF 7. pontjában rögzítésre került, hogy a törlesztő részletek változása a devizakamat és a devizaárfolyam mérési időpontban és mértékben történő változásának a függvénye. Az ÁSZF rendelkezései tájékoztatást adnak a fogyasztó számára az árfolyamkockázat mibenlétéről, valamint annak törlesztőrészletre gyakorolt hatásáról.

A szerződéskötéskor hatályos jogszabályi rendelkezések nem írták elő, hogy a banknak külön íven kellett írásbeli tájékoztatást nyújtania a fogyasztó részére.

A bank eleget tett a C-186/2016. sz. EUB ítéletben foglalt követelményeknek, nem kellett kifejezetten használni a tájékoztatásban a kockázat és a veszély kifejezéseket ahhoz, hogy egyértelműen felismerhető legyen az átlagos fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázatot kizárólag ő viseli és ennek a kockázatnak nincs felső határa.

A 6/2013. PJE határozat III. pontjára utalással hangsúlyozta, hogy a tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.

A C-186/2016. sz. EUB ítélet által hivatkozott működési mechanizmus a szerződésben és az ÁSZF 7. pontjában szerepel, azt az átlagos fogyasztó a szerződésből megismerhette.

A 2/2014. PJE határozat III.7. pontja nem értelmezhető akként, hogy a tájékoztatásnak kifejezetten tartalmaznia kellene a korlátlan vagy a felső határ nélküli kifejezést.

Az ÁSZF 7. pontja kifejezetten utal arra is, hogy az árfolyamváltozás következményét nem csak az adott törlesztőrészletre, hanem a teljes hátralévő tőketartozásra vonatkoztatva is figyelembe veszi az alperes.

Az ÁSZF-ben adott tájékoztatás megfelelt a 2/2014. PJE határozatban foglaltaknak, az árfolyamváltozás jelentőségére vonatkozóan kellően alapos és részletes tájékoztatást tartalmazott.

Az ÁSZF 7. pontja képleteket is tartalmazott a tekintetben, hogy az árfolyam változása milyen hatással bír a fizetési kötelezettségre.

Utalt a fellebbezés a civilisztikai kollégiumvezetők 2015. 11. 09-10. napján tartott értekezletén elfogadott álláspontra, mely szerint a szerződéskötés során közzétett reklámnak és tájékoztatásnak is jelentősége van a tájékoztatás vizsgálata körében, ugyanis a Ptk. 209. § (2) bekezdése értelmében ezeket a körülményeket is figyelembe kell venni.

A fentiekkel kapcsolatosan kiemelte, hogy a törvényszék tévesen értékelte a bizonyítékokat, amikor nem vette figyelembe az alperes által hivatkozott (3/A/12. szám alatt csatolt) tájékoztatót. A felperes az A/13. szám alatt csatolt megállapodásban elismerte, hogy az abban foglaltakat megismerte. Ezen túlmenően utalt arra is, hogy az A/12. számú írásos tájékoztató anyag mind az alperes ügyfélszolgálatán, mind pedig a gépjármű kereskedésekben megtalálható volt, az az ügyfelek részére átadásra került.

A kifejtettek miatt az alperesi tájékoztatás az átlagos fogyasztó mércéjével mérve világos és érthető volt.

Érvényesült az is, hogy a szerződéskötést megelőzően került sor a tájékoztatásra. A tájékoztatás megfelel a C-51/17. sz. EUB döntés követelményeinek.

A 6/2013 PJE-re hivatkozással hangsúlyozta, hogy az alperest nem terhelte olyan kötelezettség, hogy az adóst arról tájékoztassa, hogy a törlesztőrészlet milyen mértékben változhat, tehát nem kellett kitérnie arra, hogy az jelentősen, vagy nem elhanyagolható mértékben változhat.

Az I.r. alperes által nyújtott tájékoztatás kiterjedt arra, hogy az árfolyamváltozás valós, hiszen az ÁSZF-ben megadta a törlesztőrészlet-különbözet kiszámításának és ellenőrzésének módját, az alperes azt is vállalta, hogy a különbözet összegéről havi bontásban elszámol.

Azt is a kiemelte, hogy a szerződésnek nem kell tartalmaznia a korlátlan szót, annak a szerződés értelméből kell kitűnnie.

Az I.r. alperes arra is hivatkozott, hogy a felperes elfogadta a szerződés forintosítására vonatkozó ajánlatot, ezáltal a kógens jogszabályi rendelkezések folytán a szerződés módosult, így a felek a felperesi tartozás forintosításával a szerződés valamennyi esetleges hibáját orvosolták. E körben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.148/2018/8/II. számú ítéletére.

Kiemelte azt is, hogy jelen perben a Ptk. 2005. november 9-én hatályos rendelkezései az alkalmazandóak, ennek megfelelően a Ptk. 209. § értelmében a tisztességtelenség csupán a szerződés megtámadására biztosított lehetőséget a fogyasztó részére. A felperes az egyéves megtámadási határidőt elmulasztotta, a 2009-es szerződésmódosításra tekintettel pedig a Ptk. 236. § (4) bekezdése értelmében megállapítható, hogy a megtámadás joga megszűnt.

Alapvetően ítélte azt az elsőfokú ítéleti álláspontot is, hogy a szerződésből hiányoztak a korrekciós mechanizmusok, ugyanis maga az I.r. alperes ajánlotta fel 2009-ben a szerződésmódosítást, melynek eredményeképpen a szerződés fix összegű, változó futamidejű konstrukciójú szerződéssé alakult.

Hivatkozott a fellebbezésében arra is, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 227. § (2) bekezdésének második fordulatát sértve változtatta meg a felperes 2018. szeptember 10-én kelt keresetkiegészítését korábban már elutasító végzését.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú közbenső ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyására irányult.

* * *

Az ítéltábla - a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről kiadott 74/2020.(III.31.) Kormányrendelet 29. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül eljárva - megállapította, hogy az I.r. alperes fellebbezése érdemben az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges körben feltárta, azt a peradatok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, döntésével annak érdemi indokaira is kiterjedően az ítéltábla egyetértett. Az I.r. felperesi fellebbezés a törvényszék közbenső ítéletének megváltoztatására, illetve - az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés hiányában- a hatályon kívül helyezésére nem ad alapot.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

Az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróságnak a 2018. szeptember 13-án benyújtott felperesi keresetváltoztatás megengedhetőségével kapcsolatosan kifejtett eljárásjogi álláspontját. Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a felperes már a keresetlevelében előadta, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatosan nem kapott tájékoztatást, a 2018. május 11-i beadványában pedig arra hivatkozott, hogy a kifejtettek miatt a devizaalapúság tisztességtelen. A keresetváltoztatás

az I.r. alperes érdemi ellenkérelmének benyújtását követő jogszabályi határidőn belül érkezett a bírósághoz.

A törvényszék korábbi - 13.P.20.294/2017/19. sorszámú - végzése a keresetkiegészítés elutasításáról nem annak elkésettségére, hanem arra hivatkozással rendelkezett, hogy a felperes nem csatolta az ÁSZF-et, ugyanakkor megállapítható, hogy azt korábban már az I.r. alperes (14/A/2. szám alatt) a periratokhoz csatolta.

A kifejtettekre tekintettel a keresetkiegészítés elutasításának nem voltak meg az eljárásjogi feltételei, a végzés megváltoztatásáról a Pp. 227. § (1) bekezdése alapján a törvényszék megalapozottan döntött, ennek nem képezte eljárásjogi akadályát a Pp. 227. § (2) bekezdésének fellebbezésben hivatkozott rendelkezése sem, figyelemmel arra is, hogy a már kifejtettek szerint a törvényszék korábban nem a határidő elteltére hivatkozással rendelkezett az elutasításról.

A fentiekre figyelemmel az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötés tisztességtelenségére hivatkozással előterjesztett semmisségi kereset elbírálása is a per tárgyát képezte.

Az ítéletábra rámutat arra, hogy - miként arra a fellebbezés is helyesen utalt - a perben a Ptk. szerződés megkötésekor (2005. november 9-én) hatályos rendelkezései az irányadóak.

Az akkor hatályos 209/B. § (5) bekezdése - a 2009. május 22-től hatályos 209. § (5) bekezdés normatív szabályozásához hasonlóan - a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát a szolgáltatást és ellenszolgáltatást meghatározó kikötések tekintetében csak arra az esetre korlátozta, ha ezen kikötések szövegezése egyértelmű és mindkét fél számára érthető.

A fenti kiegészítéssel helytálló a törvényszéknek a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatára hivatkozással kifejtett azon álláspontja, hogy a kikötés világossága és érthetősége, ezen keresztül pedig a tisztességtelensége érdemi vizsgálatának nincsen jogszabályi akadály.

A fellebbezésnek a szerződéskötéskor hatályos anyagi jogra alapított azon következtetésével, miszerint a felperest a kikötés tisztességtelenségére alapítva csupán a megtámadási jog illette volna meg, az ítéletábra az alábbiakra utal.

Az egyrészről a Magyar Köztársaság, másrészről az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás (társulási megállapodás) 1994. február 1-jén lépett hatályba.

Az 1994. február 1-jétől hatályos, a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló, 1994. január 4-i 1994. évi I. törvény 3. §-ának (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság nemzetközi szerződéseinek előkészítése és megkötése, valamint jogszabályainak előkészítése és megalkotása során biztosítani kell azoknak az Európai Megállapodással való összhangját.

A jogharmonizációs kötelezettség keretei között a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK tanácsi irányelvet jogunkba a Ptk. módosításáról szóló 1997. évi CXLI. törvény, valamint az ebben foglalt felhatalmazás alapján a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet ültette át.

Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés és a csatlakozás feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (csatlakozási okmány) 2004. május 1. napján lépett hatályba.

A csatlakozási okmány 2., 53. és 54. cikke értelmében Magyarország a csatlakozás időpontjától, tehát 2004. május 1-jétől kezdve a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK tanácsi irányelv címzettjének minősül, és köteles hatályba léptetni

azokat az intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy megfeleljen az irányelvek és határozatok rendelkezéseinek.

Az irányelv 6. cikke olyan szabályozás kialakítását követeli meg a tagállamoktól, amely alapján a fogyasztót nem kötik a professzionális szerződéses partnere által egyoldalúan kialakított tisztességtelen szerződési feltételek. A tagállamoknak megfelelő és hatékony eszközöket kell biztosítaniuk a tisztességtelen feltételek további alkalmazásának megelőzésére.

A fogyasztónak a 6. cikk (1) bekezdése szerinti mentesítését a tisztességtelen kikötésen alapuló kötelezettség alól – bizonyos körülmények között – alááshatja az olyan érvénytelenségi megoldás, amely a fogyasztó fellépését, azaz a szerződés megtámadását teszi szükségessé.

A megtámadási határidő elmulaszthatósága hátrányt eredményezhet a fogyasztó általi jogérvényesítés eseteiben, továbbá akadályát képezi a 6. cikk (1) bekezdése érvényesülésének.

A fogyasztói szerződésekben alkalmazott tisztességtelen kikötések ún. relatív semmisséggel való szankcionálása, tehát a Ptk. 2006. március 1-jétől hatályos 209/A.§ (2) bekezdésének rendelkezése feleltethető meg az irányelv szemléletének.

Erre figyelemmel a korábban, tehát 2006. március 1-jét megelőzően kötött fogyasztói szerződések esetében is - az irányelv érvényesülésének biztosítása érdekében - semmisnek kell tekinteni az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötést.

Etekintetben is helytállóak és irányadóak a Kúria 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatában kifejtettek, mely szerint az Európai Unió Bírósága által a C-26/13. számú ítéletben kifejtettekből is következően a nemzeti bíróság a nemzeti jogrend valamennyi szabályát köteles figyelembe venni, és amennyire csak lehetséges, az adott területen alkalmazandó irányelv szövegének és céljának megfelelően értelmezni oly módon, hogy az Irányelv által követett céllal összhangban álló eredményre jusson, kivéve, ha az contra legem jogértelmezéshez vezetne (64. és 65. pontjai). A magyar jog egyetlen korábbi szabályából sem vezethető le, hogy a nem megfelelően átültetett irányelv 6. cikkének szabályai nem alkalmazhatóak, ezért az irányelv alapján kell a vonatkozó szabályokat értelmezni.

A kifejtettekre tekintettel a fellebbezésnek a megtámadás hiányával, elkészttségével, a megtámadási jog megszűnésével kapcsolatos érvelése nem foghat helyt.

Az ítéletábra nem értett egyet azzal a fellebbezési állásponttal, mely szerint a szerződés forintosításával a felek a szerződés valamennyi esetleges hibáját orvosolták, ennél fogva pedig érdemben nem vizsgálható az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötés tisztességtelenségére alapítva a szerződés érvénytelensége.

A 2014. évi LXXVII. és a 2015. évi CXLV. törvények a hatályuk alá tartozó szerződésekből eredő tartozásoknak a meghatározott fordulónappal való, jövőbeli Ft-ra váltásáról rendelkeztek. A forintosításra a DH 1. törvény és a DH 2. törvény szerinti részleges érvénytelenséget eredményező okokkal kapcsolatos banki elszámolásokra figyelemmel került sor. A deviza alapú hitelszerződési konstrukció, így az árfolyamkockázat kedvezőbb kamatmérték melletti fogyasztóra hárítása önmagában nem érvénytelen, a forintosítási rendelkezések tehát nem értelmezhetőek az érvénytelenségi okot kiküszöbölő szerződésmódosításként. Nem minősülnek az érvényes szerződés általános jogszabályi módosításának sem, hiszen csak a jövőre nézve és csak részben került sor az érintett szerződések módosítására.

A fordulónappal az árfolyamkockázatból eredő többletterheket magában foglaló tartozás került forintosításra, ekként a jogalkotással a szerződésnek az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötés esetleges tisztességtelenségéből eredő hibája nem került orvoslásra.

Ugyancsak nem járt ilyen hatással és eredménnyel a szerződés felek általi 2009-es módosítása. Ezáltal ugyan a szerződés fix összegűvé és változó futamidejűvé alakult át, ez azonban nem volt

alkalmas a fogyasztónak az árfolyam-változából eredő terhek alóli mentesítésére, hanem csupán az abból fakadó fogyasztói kötelezettségek teljesítésének módja és esedékessége változott.

Az ítéltábla az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötés tekintetében adott banki tájékoztatás kellő világosságának, érthetőségének, átláthatóságának hiánya tekintetében az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel maradéktalanul egyetért, a helytálló indokok szükségtelen megismétlését mellőzve csupán az alábbiakat emeli ki.

A tájékoztatás megfelelőségének vizsgálata során kiemelt figyelemmel kell lenni a jogszabályból fakadó tájékoztatási kötelezettség rendeltetésére. A pénzügyi intézményt az információegyensúly hiányának ellensúlyozására, kiküszöbölésére alkalmas tartalmú és formájú tájékoztatási kötelezettség terheli.

Az elsőfokú bíróság az egyedi szerződés, továbbá az ÁSZF rendelkezései részletes, összességében való vizsgálata útján helytállóan állapította meg, hogy a fogyasztó az árfolyam-változából fakadó - fogyasztót terhelő - kockázatokról annak lényeges tartalmára, mechanizmusára, realitására, nagyságrendjére is kiterjedően világos, érthető tájékoztatást nem kapott. A perben bizonyított tartalmú tájékoztatás alapján az ún. tipizált (általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő) fogyasztó nem tudta értékelni a nemzeti fizetőeszköz kirovó pénznemhez képest való leértékelődésének a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - adott esetben - jelentős gazdasági következményeit is.

Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást tartalmazó szerződéses kikötés és ÁSZF nem felel meg a világosság, érthetőség, közérthetőség kívánalmainak. A tájékoztatás az árfolyamkockázat alapvető közgazdasági összefüggései, lehetséges következményei tekintetében nem szolgál az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó részére elegendő és érthető információval ahhoz, hogy a fogyasztó tájékozott és megalapozott döntést hozhasson arról, hogy a szerződéskötéskor kedvező kamatfeltételek ellenében felelősséggel vállalja az árfolyam-változából eredő kockázat viselését.

A részint a szerződésben, részint az ÁSZF-ben foglalt - nem megfelelő tartalmú - tájékoztatás nem hordoz figyelemfelhívó jelleget, a hiányos tartalom sem kellően határozott és egyértelmű, nem közérthető, inkább szükségtelenül bonyolult, a perbeli esetben a képletek szintjén magába foglalt releváns információk is legfeljebb kikövetkeztethetőek, semmint könnyen megérthetőek.

Az ítéltábla minderre tekintettel egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a felperes nem a Kúria irányadó PJE határozatait, az EUB hivatkozott ítéleteit, illetve a Kúria konzultációs testületének - ítéltábla által is osztott - jogértelmezése által megkövetelt tartalmi kritériumoknak megfelelően részesült tájékoztatásban.

Az elsőfokú bíróság a felek által szolgáltatott bizonyítékok okszerű értékelésével foglalt állást akként, hogy az I.r. alperes által 3.P.20.032/2019/3/A/12. szám alatt csatolt - árfolyamkockázati tájékoztatást is tartalmazó - prospektus, valamint az A/14. és /15. alatt csatolt - a kereskedő részére biztosított - oktatási anyag tekintetében nem nyert bizonyítást, hogy azokat a felperes ténylegesen megismerte. Az A/13. szám alatt csatolt megállapodás I.r. alperes által többször hivatkozott, ugyanakkor a konkrét okiratok megjelölését nem tartalmazó, így általános fordulata az I.r. alperesi állítás igazolására nem alkalmas. A kifejtettek tekintettel alaptalanul sérelmezi a fellebbezés, hogy a hivatkozott okiratok tartalmát az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses kikötés kapcsán adott tájékoztatás megfelelőségének minősítése körében érdemben nem vizsgálta.

Az I.r. alperesnek a más peres eljárások során az azonos, vagy hasonló tartalmú szerződéses kikötések tisztességtelensége tárgyában született ítéletekre irányuló hivatkozásával kapcsolatosan az ítéltábla kiemeli, hogy a bíróságnak a jelen perben rendelkezésre bocsátott peranyag, a jelen perben

bizonyított tények értékelésével kellett állást foglalnia a kikötés világosságáról, érthetőségéről, ezen keresztül a tisztességtelenségéről.

Ezen keretek között utal az ítélőtábla arra, hogy a Fővárosi Ítélőtábla 36.Gf. 40.033/2019/18/I. számú, továbbá a Győri Ítélőtábla Pf.III.20.002/2020/10. számú (az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses kikötés tisztességtelenségének megállapítása iránt az I.r. alperessel szemben indított keresetet elutasító) jogerős ítélete alapjául szolgáló - ennyiben a perbelitől jelentősen eltérő - tényállás szerint sor került a megfelelő tájékoztatást (a törlesztőrészletek - árfolyamváltozással összefüggésben való - futamidő alatti jelentős változására, az ebből eredő kockázat fogyasztó általi viselésére kiterjedő figyelmeztetést is) tartalmazó finanszírozási ajánlat fogyasztó általi átvételére és megismerésére, továbbá az egyedi kölcsönszerződésbe integrálásra kerültek az ÁSZF 7. és 7/A. pontjának az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezései. Mindemellett az utóbb megjelölt ügyben bizonyítást nyert a fogyasztó szóbeli tájékoztatásának megtörténte is.

A kifejtettre tekintettel az ítélőtábla közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, az eredménytelenül fellebbező I.r. alperest pedig a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte a 4/2009 (XII.14.) PK vélemény II. 1. pontjának megfelelően a 32/2003 (VIII. 22) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerint megállapított - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperes javára való megfizetésére.

A folytatandó elsőfokú eljárásban a törvényszéknek vizsgálnia kell, hogy a szerződés érvénytelenségére figyelemmel a Ptk. 237. § (1) bekezdése szerinti körben milyen jogkövetkezmények és milyen módon alkalmazhatóak.

A Kúria 2019. június 20-i ajánlása szerint az egyik megoldás az lehet, hogy a szerződés érvényessé nyilvánítása, mint alkalmazható érvénytelenségi jogkövetkezmény keretén belül a kirovó pénznemmé a forint válik, és az ügyleti kamat az irányadó forintkamat szerződéskötéskori értékének a szerződésből megállapítható kamatfelárral növelt mértékével egyenlő.

A másik megoldás az ajánlás szerint az, hogy a szerződés egyéb rendelkezéseinek érintetlenül hagyása mellett a bíróság a deviza/forint átváltási árfolyamot maximálja a szerződéses kamatmérték forintosítási fordulónapig történő érintetlenül hagyásával.

Az EUB C-260/18. számú ítéletének 3. és 4. rendelkezésében, és ezek indokolásában írtakra figyelemmel a fenti ajánlás szerinti megoldásokon túl nem zárható ki az sem, hogy a bíróság a szerződést nem nyilvánítja érvényessé, hanem az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása körében csupán arra van figyelemmel, hogy a fogyasztót pénztartozás terheli, a pénztartozás után járó kamatot pedig a nemzeti jog diszpozitív rendelkezései alapján (Ptk. 231., Ptk. 232. §) határozza meg. Jellemzően a fogyasztó érdekét az szolgálja, hogy a felvett hitelösszeget ne egyösszegben, kamatokkal terheltén kelljen visszafizetnie a hitelezőnek, ugyanakkor az érvénytelenség jogkövetkezményeinek megválasztása során ez a szempont értelemszerűen egyáltalán nem képezheti megfontolás tárgyát olyan esetben, amikor a szerződés az eredeti szerződéses feltételek - adott esetben az árfolyamkockázat viseléséből fakadó többletterhek - teljesítésével már megszűnt vagy a szerződés felmondással való megszüntetését követően az adós teljes tartozása kiegyenlítésre került.

Győr, 2020. május 26.

dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

dr. Molnár Andrea sk.
bíró